

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Kontroli Dorącznych

Nr DKD-411407/97

Nr ewid. 235/97/D/97/506/DKD

INFORMACJA

**o wynikach kontroli organizacji egzaminów
do szkół ponadpodstawowych w 1997 r.**

SPIS TREŚCI

<i>I. CZĘŚĆ OGÓLNA</i>	3
1. Charakterystyka kontroli	3
2. Synteza ustaleń kontroli i ocen kontrolowanej działalności	4
3. Wnioski	7
<i>II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA</i>	8
1. Charakterystyka stanu prawnego kontrolowanej działalności	8
1.1. Omówienie ważniejszych przepisów prawnych dotyczących egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych	8
1.2. Omówienie przepisów prawnych dotyczących zachowania tajemnicy służbowej	11
2. Istotne ustalenia kontroli	13
2.1. Działania Ministerstwa Edukacji Narodowej w przygotowaniu i organizacji egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych w 1997 r.	13
2.2. Działania kuratorów i szkół w przygotowaniu i organizacji egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych	14
2.3. Przestrzeganie tajemnicy służbowej	17
2.4. Przechowywanie dokumentacji egzaminacyjnej	19
<i>III. OPIS POSTĘPOWANIA KONTROLNEGO I DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PO ZAKOŃCZENIU KONTROLI</i>	19

Załącznik: Wykaz kontrolowanych jednostek

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Charakterystyka kontroli

Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła od 18 czerwca do 30 czerwca 1997 roku, z inicjatywy własnej, kontrolę organizacji egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych w 1997 r.¹

Nr kontroli D/97/506.

Celem kontroli było dokonanie oceny stanu przygotowania i organizacji egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych w 1997 r., ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania tajemnicy służbowej.

Kontrolę przeprowadzono w Ministerstwie Edukacji Narodowej, 11 kuratoriach oświaty oraz w 62 szkołach ponadpodstawowych.

W kontrolach uczestniczyły Delegatury NIK w Białymstoku, Krakowie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie i Zielonej Górze.

Jednostką koordynującą był Departament Kontroli Doraźnych NIK w Warszawie, który również przeprowadził kontrolę w Ministerstwie Edukacji Narodowej, w Zespole Szkół Samochodowych Nr 3 w Warszawie oraz w Kuratorium Oświaty we Wrocławiu i IX Liceum Ogólnokształcącym we Wrocławiu.

Wykaz skontrolowanych jednostek podano w załączniku do informacji.

1.1. Kontrola w Ministerstwie Edukacji Narodowej obejmowała sprawy organizacyjno-prawne, ze szczególnym uwzględnieniem działań MEN w zakresie:

- przygotowania i organizacji egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych,
- uregulowania spraw poufności tematów egzaminacyjnych,
- poszukiwania nowoczesnych metod przekazywania tematów pisemnych egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych.

¹ Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59 ze zm.).

1.2. W kuratoriach oświaty kontrola dotyczyła:

- sposobu ustalania tematów pisemnych egzaminów wstępnych i zabezpieczenie ich dla zachowania tajemnicy służbowej,
- informacji o wynikach rekrutacji do klas pierwszych,
- organizacji punktów informacyjnych o wolnych miejscach w szkołach ponadpodstawowych.

1.3. W szkołach ponadpodstawowych kontrola dotyczyła:

- powołania przez dyrektora szkolnej komisji rekrutacyjno-kwalifikacyjnej i sposobu wykonania przypisanych jej zadań,
- zapewnienia tajemnicy służbowej w odniesieniu do tematów egzaminacyjnych,
- przechowywania dokumentacji egzaminacyjnej,
- przekazania kuratorowi i organowi prowadzącemu szkołę informacji o wynikach rekrutacji.

2. Synteza ustaleń kontroli i ocen kontrolowanej działalności

2.1. Corocznie ponad 300 tysięcy dzieci przystępuje do egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych i z tego względu egzaminy te są ważną sprawą o znaczeniu społecznym. Wyniki kontroli NIK wykazały występowanie szeregu nieprawidłowości w przygotowaniu i organizacji tych egzaminów, a szczególne nieprawidłowości wystąpiły w przestrzeganiu zasad ochrony tajemnicy służbowej wynikających z ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej² i zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych³ wydanego na podstawie tej ustawy. Podkreślenia wymaga, że rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych⁴ nie reguluje w ogóle spraw poufności tematów egzaminacyjnych. Podobnie jest w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 21 czerwca 1993 r. w sprawie warunków

² Dz. U. Nr 40 z 1982 r., poz. 271 ze zm. Dz. U. Nr 106 z 1996 r., poz. 496 i Nr 110 z 1997 r., poz. 714.

³ Zarządzenie nie publikowane, wydane na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej.

⁴ Dz. U. Nr 42, z 1992 r., poz. 186. Zmiany: Dz. U. Nr 75 z 1992 r., poz. 371; Nr 76 z 1993 r., poz. 360.

przyjmowania uczniów do publicznych ponadpodstawowych szkół rolniczych i gospodarki żywnościowej oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych⁵.

2.2. Wyniki kontroli wykazały, że Ministerstwo Edukacji Narodowej zaniechało wizytacji i doraźnych kontroli w zakresie przygotowania egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych, które wynikały z regulaminu organizacyjnego MEN. Jedyne działania w tym względzie polegały na przekazaniu (w dniu 10 kwietnia 1997 r.) zainteresowanym kuratoriom oświaty autorskich testów badających kierunkowe uzdolnienia i predyspozycje kandydatów do 26 dwujęzycznych liceów ogólnokształcących, a szkół ponadpodstawowych jest 6525.

Podkreślenia wymaga, że w 23% kontrolowanych szkół egzaminy wstępne były niepełne, bowiem nie obejmowały egzaminu z dodatkowego przedmiotu wybranego przez kandydata, co było niezgodne z postanowieniami §§ 15 i 16 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych.

2.3. Kontrolowane kuratoria ustaliły tematy pisemnych egzaminów wstępnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, jednak ich powielanie, kopertowanie, transport do szkół odbywa się przy znacznym nakładzie pracy i stanowi poważne obciążenie osób odpowiedzialnych za ich zabezpieczenie przed ewentualnym ujawnieniem zarówno w kuratoriach, a także w szkołach. W tej sytuacji wnikliwego rozważenia wymaga przygotowanie jednakowych tematów przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i przekazywanie ich szkołom (w momencie rozpoczynania egzaminów pisemnych) np. przez środki masowego przekazu, jak telewizja bądź radio. Jednolite tematy wychodzą naprzeciw założeniom reformy oświaty.

2.4. Statuty niektórych szkół zawierały postanowienia nie znajdujące podstaw w przepisach zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 czerwca 1992 r. w sprawie ramowego statutu szkół publicznych dla dzieci i młodzieży⁶, ani w postanowieniach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania

⁵ Dz. U. Nr 66 z 1993 r. , poz. 316.

⁶ Dz. Urz. MEN Nr 4, poz. 18.

uczniów do szkół publicznych. Postanowienia te skutkowały funkcjonowaniem nielegalnych komisji odwoławczych w szkołach.

2.5. W zakresie przestrzegania tajemnicy służbowej tematów egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych wystąpiły następujące nieprawidłowości:

- kuratorzy oświaty i dyrektorzy kontrolowanych szkół nie wydali pisemnych upoważnień dla osób dopuszczonych do wiadomości stanowiących tajemnicę służbową, a także nie żądali od nich pisemnych oświadczeń, że zostały zapoznane z przepisami prawnymi, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 1982 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej oraz o odpowiedzialności karnej za ujawnienie tajemnicy służbowej.⁷ Stanowi to naruszenie postanowień § 2 i 3 zarządzenia nr 60/83 Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zasad i trybu postępowania z wiadomościami stanowiącymi tajemnicę państwową i służbową z dnia 29 czerwca 1983 r. Dotyczy to kuratorów w Kaliszu i Wrocławiu, a także 14 kontrolowanych szkół,
- część kuratorów oświaty i dyrektorów kontrolowanych szkół nie ustaliła wykazu rodzajów wiadomości stanowiących tajemnicę służbową; tego rodzaju dokumentów nie było w kuratoriach w Kaliszu, Krośnie i Łomży, a także w 16 kontrolowanych szkołach. Stanowi to naruszenie art. 3 ust. 2 ww. ustawy o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej;
- nie wszystkie kontrolowane jednostki prowadziły „Dziennik korespondencji” przeznaczony do ewidencjonowania dokumentów stanowiących tajemnicę służbową, co stanowi uchybienie § 42 ust. 2 ww. zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych. Dotyczy to 10 kontrolowanych szkół;

2.6. Archiwizowanie dokumentacji egzaminacyjnej z nielicznymi wyjątkami zgodne było z odpowiednimi przepisami, jednak w Liceum Ogólnokształcącym w Kaliszu nie zorganizowano odpowiedniego archiwizowania, a w Zespole Szkół Samochodowych w Kaliszu, dokumentacja była przechowywana w biurze kierownika gospodarczego, co stanowi uchybienie odpowiedniej decyzji kuratora oświaty w Kaliszu i było niezgodne z instrukcją w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych oraz trybu postępowania z dokumentacją w szkołach woj. kaliskiego. W Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ostrowie Wielkopolskim materiały archiwalne nie zostały ujęte w spisy, ani nie posiadały odpowiednich znaków spraw określonych przepisami § 15 i 16 zarządzenia Nr 27 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 listopada 1991 r. w sprawie

⁷ K.K. z 1966 r., art. 264.

ustalenia ramowego jednolitego rzeczowego wykazu akt dla urzędów terenowych organów rządowej administracji specjalnej do spraw oświaty⁸.

3. Wnioski

Na podstawie wyników kontroli Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że niezbędne jest podjęcie działań w celu udoskonalenia organizacji egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych, w szczególności przez:

1) Ministra Edukacji Narodowej w zakresie:

- a) zwiększenia nadzoru nad przygotowaniem egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych,
- b) uregulowanie zasady poufności tematów egzaminacyjnych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych.

2) kuratorów oświaty i dyrektorów szkół w zakresie:

- a) zapewnienia należytego przestrzegania przepisów o ochronie tajemnicy służbowej, w tym:
 - sporządzania wykazów rodzajów wiadomości stanowiących tajemnicę służbową występujących w działaniu szkoły czy kuratorium, stosownie do postanowień art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej,
 - wystawiania upoważnień dla osób mających dostęp do tematów egzaminacyjnych i żądanie od nich złożenia pisemnych oświadczeń, że zapoznały się z treścią przepisów dotyczących tajemnicy służbowej, stosownie do § 2 ust. 1 i § 3 ust. 2 zarządzenia nr 60/83 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 czerwca 1983 r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu postępowania z wiadomościami stanowiącymi tajemnicę państwową i służbową,
 - prowadzenia „Dziennika korespondencji” do ewidencji dokumentów zawierających wiadomości stanowiące tajemnicę służbową, stosownie do postanowień § 42 wymienionego zarządzenia nr 60/83,
- b) klasyfikowania dokumentacji egzaminacyjnej zgodnie z zarządzeniem nr 27 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 listopada 1991 r. w sprawie ustalenia ramowego jednolitego rzeczowego wykazu akt dla urzędów terenowych organów rządowej administracji specjalnej do spraw oświaty i przechowywania według

⁸ Dz.Urz. MEN Nr 7 z 1991 r., poz. 33.

wymogów odpowiednich instrukcji kancelaryjno-archiwalnych wydanych przez kuratorów,

- c) wyeliminowania ze statutów szkół postanowień dotyczących komisji odwoławczych niezgodnych z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁹ jak również zarządzeniami wykonawczymi do tej ustawy.

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Charakterystyka stanu prawnego kontrolowanej działalności

1.1. Omówienie ważniejszych przepisów prawnych dotyczących egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych

Podstawowym aktem normatywnym regulującym system oświaty w Polsce jest ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Ustawa określa: zadania, organizację wewnętrzną, właściwość podmiotową i przedmiotową organów systemu oświaty, tryb zarządzania szkołami i placówkami oświaty, status prawny społecznych organów, organizację i zasady kształcenia, wychowania i opieki w placówkach oświatowych, zasady kształcenia i placówki doskonalenia nauczycieli, ogólne zasady finansowania szkół i placówek publicznych oraz zasady tworzenia i statusu szkół oraz placówek niepublicznych.

Aktami wykonawczymi do ustawy o systemie oświaty mającymi związek z kontrolowaną działalnością są:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych. Rozporządzenie wydano na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Wg § 8 ust. 1. O przyjęciu kandydata do klasy pierwszej szkoły średniej ogólnokształcącej i zawodowej dla młodzieży w tym do szkoły policealnej lub wstępnej w liceum ogólnokształcącym, które prowadzi taką klasę oraz do szkoły pomaturalnej, decydują:¹⁰

- 1) pozytywny wynik egzaminu wstępnego lub rozmowy kwalifikacyjnej,
- 2) suma punktów pochodzących z przeliczenia ocen uzyskanych na egzaminie wstępnym lub z rozmowy kwalifikacyjnej i na świadectwie ukończenia

⁹ Dz.U. Nr 67 z 1996 r., poz. 329 i Nr 106, poz. 496.

¹⁰ Przepisy w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 28 lipca 1993 r. (Dz.U. Nr 76, poz. 360) weszły w życie 3.09.1993 r.

szkoły niższego typu z przedmiotów ustalonych przez komisję rekrutacyjno-kwalifikacyjną,

- 3) inne dodatkowe kryteria, zależne od profilu (kierunku) kształcenia, ustalone przez dyrektora szkoły w porozumieniu z radą pedagogiczną (zdrowotne, sprawnościowe, uzdolnienia językowe, artystyczne i inne).

Wg § 15. Szkolna komisja rekrutacyjno-kwalifikacyjna:

- 1) ustala listę kandydatów zwolnionych z egzaminu wstępnego lub rozmowy kwalifikacyjnej na podstawie preferencji, o których mowa w § 18 pkt 1 i 2,
- 2) przeprowadza egzamin wstępny lub rozmowę kwalifikacyjną oraz postępowanie kwalifikacyjne zgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu,
- 3) zarządza przeprowadzenie egzaminu z przedmiotu dodatkowego, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 2 lit. b),
- 4) sporządza protokół postępowania kwalifikacyjnego.

Wg § 16 ust. 1. Egzamin wstępny do publicznych średnich szkół ogólnokształcących i zawodowych składa się:

- 1) z części pisemnej obejmującej język polski i matematykę,
- 2) z części ustnej jako:
 - a) egzamin poprawkowy z przedmiotu, z którego uczeń w części pisemnej otrzymał ocenę niedostateczną,
 - b) egzamin ustny z dodatkowego przedmiotu wybranego przez kandydata do liceum ogólnokształcącego z następujących przedmiotów ogólnokształcących: język polski, historia, biologia, chemia, geografia, matematyka, fizyka, język obcy nowożytny, a w szkołach zawodowych - wybranego przez kandydata spośród co najmniej 3 wyżej wymienionych przedmiotów, zaproponowanych przez komisję rekrutacyjno-kwalifikacyjną. W przypadkach szczególnych, uzasadnionych względami organizacyjnymi, komisja może zarządzić przeprowadzenie tego egzaminu w formie sprawdzianu (testu) pisemnego.

Wg § 24. Kurator oświaty:

- 1) ogłasza terminy egzaminów wstępnych do szkół średnich oraz określa terminy składania podań do szkół ponadpodstawowych,
- 2) ustala tematy pisemnych egzaminów wstępnych do średnich szkół ogólnokształcących i zawodowych z języka polskiego i matematyki, przestrzegając zasady zgodności z obowiązującym minimum programowym,
- 3) może udzielić dyrektorowi szkoły zgody na ustalenie odrębnych (indywidualnych) tematów pisemnego egzaminu wstępnego z jednego lub obydwu przedmiotów egzaminacyjnych,
- 4) może podjąć decyzję o zastąpieniu w danym roku egzaminów wstępnych do szkół średnich rozmową kwalifikacyjną, jeżeli liczba kandydatów nie przekracza liczby miejsc,
- 5) może udzielić zgody na wcześniejszy termin rekrutacji w danej szkole lub do danej klasy; zgoda może dotyczyć jednego roku szkolnego lub może być udzielona do odwołania,
- 6) organizuje punkt informacyjny o wolnych miejscach w szkołach ponadpodstawowych,

- 7) zarządza przeprowadzenie egzaminu poprawkowego, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 2 lit. a) ww. rozporządzenia i określa warunki dopuszczenia do tego egzaminu,
- 8) może zarządzić przeprowadzenie dodatkowego egzaminu wstępnego w ostatniej dekadzie sierpnia.

- zarządzenie nr 28 MEN z dnia 14 września 1991 r. w sprawie organizacji konkursów i olimpiad przedmiotowych¹¹, w którym minister określił zasady, tryb konkursów i olimpiad.

W § 3 ust. 1. tego zarządzenia laureat zawodów ostatniego stopnia wojewódzkiego konkursu przedmiotowego:

- 1) z języka polskiego, języka obcego nowożytnego, historii, biologii, chemii, matematyki, fizyki i geografii - ma prawo przyjęcia do wybranej przez siebie szkoły średniej bez egzaminu wstępnego, jeśli z przedmiotów nie objętych konkursem otrzymał na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej ocenę co najmniej dobrą,
- 2) z techniki - ma prawo przyjęcia bez egzaminu do liceum technicznego lub innej średniej szkoły zawodowej kształcącej w zawodach technicznych, jeżeli z przedmiotów egzaminu wstępnego nie objętych konkursem otrzymał na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej ocenę co najmniej dobrą,
- 3) z plastyki i muzyki - ma prawo przyjęcia bez egzaminu do szkoły zawodowej kształcącej w zawodzie artystycznym (np. renowacji zabytków, wzornictwa przemysłowego) jeżeli z przedmiotów egzaminu wstępnego, nie objętych konkursem otrzymał na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej ocenę co najmniej dobrą.

Wg § 3 ust. 2. ww. zarządzenia finalistą (uczestnikiem zawodów ostatniego stopnia wojewódzkiego konkursu przedmiotowego, organizowanego z przedmiotów wymienionych w ust. 1 pkt 1) ma prawo do zwolnienia na egzaminie wstępnym z przedmiotu zgodnego z przedmiotem konkursu. Zwolnienie jest równoznaczne z wystawieniem oceny najwyższej.

Wg § 3 ust. 3. Podstawą zwolnienia z całości egzaminu wstępnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-3 lub zwolnienia z części tego egzaminu, o którym mowa w ust. 2, jest zaświadczenie wojewódzkiej komisji konkursowej.

- zarządzenie nr 27 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 listopada 1991 r. w sprawie ustalenia ramowego, jednolitego, rzeczowego wykazu akt dla urzędów terenowych organów rządowych administracji specjalnej do spraw oświaty. W załączniku do zarządzenia określono, że dokumentacja z egzaminów sklasyfikowana jest jako kategoria archiwalna i powinna być przechowywana przez 50 lat. Dotyczy to protokołów egzaminacyjnych, duplikatów świadectw, ewidencji wydanych świadectw i dyplomów;
- zarządzenie nr 14 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 czerwca 1992 r. w sprawie ramowego statutu szkół publicznych dla dzieci i młodzieży na

¹¹ Dz. Urz. MEN Nr 7 z 1991 r., poz. 31 ze zm.

podstawie delegacji art. 60 ust. 2 ustawy o systemie oświaty określa ramowy statut szkół publicznych¹².

W § 3 pkt 1 przyjęto przepis, że statut szkoły nie może być sprzeczny z ramowym statutom, który precyzuje cele i zadania szkoły, organy szkoły (dyrektor szkoły, rada pedagogiczna, rada rodziców, samorząd uczniowski), organizację szkoły, prawa i obowiązki nauczycieli, innych pracowników szkoły oraz uczniów;

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 1997 r. w sprawie organizacji kuratorium oświaty¹³ m. in. określa w § 1 ust. 2, że kuratorium jest aparatem pomocniczym kuratora oświaty (...) realizującym w szczególności zadania wynikające ze sprawowania przez kuratora nadzoru pedagogicznego według zasad określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹⁴. Szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych oraz tryb pracy kuratorium określa statut nadawany przez wojewodę po zasięgnięciu opinii Ministra Edukacji Narodowej: (§ 3);
- zarządzenie nr 7 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 kwietnia 1997 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego MEN, w którym określono strukturę organizacyjną MEN oraz podstawowe zadania komórek organizacyjnych Ministerstwa.
Zarządzenie wydano na podstawie § 5 ust. 2 statutu MEN stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1997 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Edukacji Narodowej¹⁵. W tej sytuacji straciło moc dotychczasowe zarządzenie nr 7 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 1996 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego MEN¹⁶.

1.2. Omówienie przepisów prawnych dotyczących zachowania tajemnicy służbowej

Zasady i sposób postępowania z informacjami (wiadomościami) stanowiącymi tajemnicę państwową i służbową oraz obowiązki organów administracji państwowej i kierowników jednostek organizacyjnych w tym zakresie określa ustawa z dnia 14 grudnia 1982 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej.

Według art. 3 ust. 1 ww. ustawy tajemnicą służbową jest wiadomość nie stanowiąca tajemnicy państwowej z którą pracownik zapoznał się w związku z pełnieniem swoich obowiązków w państwowej, spółdzielczej lub społecznej jednostce organizacyjnej, a której

¹² Dz. Urz. MEN Nr 4 z 1992 r., poz. 18.

¹³ Dz. U. Nr 18 z 1997 r., poz. 100.

¹⁴ Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496.

¹⁵ Dz. U. Nr 40 z 1997 r., poz. 249.

¹⁶ Dz. Urz. MEN Nr 4 z 1996 r., poz. 17.

ujawnienie może narazić na szkodę interes społeczny, uzasadniony interes tej jednostki organizacyjnej lub obywatela.

Według art. 3 ust. 2 kierownicy państwowych, spółdzielczych i społecznych jednostek organizacyjnych ustalają wykazy rodzajów wiadomości stanowiących tajemnicę służbową, występujących w zakresie działania tych jednostek.

Według art. 5 ust. 2 zachowanie tajemnicy służbowej obowiązuje każdego pracownika bez względu na zajmowane stanowisko, rodzaj i miejsce wykonywanej pracy oraz charakter stosunku pracy.

Zarządzenie nr 60/83 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 czerwca 1983 r. w sprawie szczególnych zasad i sposobu postępowania z wiadomościami stanowiącymi tajemnicę państwową i służbową reguluje m. in. sprawy tajemnicy służbowej w sposób następujący:

Według § 2 ust. 1 kierownik jednostki organizacyjnej upoważnia pisemnie pracownika do dostępu do wiadomości stanowiących tajemnicę służbową. Wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, określony został w załączniku nr 1 do ww. zarządzenia (§ 2 ust. 2). Z kolei § 2 ust. 3 stanowi, iż kierownik jednostki organizacyjnej obowiązany jest pobrać od pracownika, z którym rozwiązano stosunek pracy lub cofnięto mu upoważnienie do dostępu do wiadomości stanowiących tajemnicę służbową, stosowne oświadczenie o zachowaniu tajemnicy, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2, a także rozliczyć go z powierzonych mu dokumentów stanowiących tajemnicę służbową.

Według § 3 ust. 1 kierownik jednostki organizacyjnej lub osoba przez niego wyznaczona zapoznaje pracownika upoważnionego do dostępu do wiadomości stanowiących tajemnicę państwową i służbową z przepisami prawnymi, o których mowa w art. 8 i 9 ustawy, a także o odpowiedzialności karnej za ujawnienie tajemnicy państwowej i służbowej.

Według § 3 ust. 2 pracownik, którego zapoznano z przepisami, o których mowa w ust. 1, składa oświadczenie według wzoru stanowiącego zał. nr 2.

Według § 3 ust. 3 oświadczenie, o którym mowa w § 2 ust. 3 i § 3 ust. 2, dołącza się do akt osobowych pracownika.

Z § 42 ust. 1 i 2 wynika, że dokumenty zawierające tajemnicę służbową przyjmuje, rejestruje, wysyła kancelaria ogólna i przekazuje pracownikom za pokwitowaniem, a ich ewidencję prowadzi się w „Dzienniku korespondencji” przeznaczonym wyłącznie do tego rodzaju dokumentów.

Według § 43 ust. 1 dokumenty stanowiące tajemnicę służbową mają być przechowywane w szafach drewnianych, zamykanych w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z ich treścią przez osoby nieupoważnione. Po zakończeniu pracy szafy powinny być zamknięte i opieczetowane.

Według § 44 ust. 1 brudnopisy projektów dokumentów stanowiących tajemnicę służbową należy po przepisaniu na maszynie zniszczyć w taki sposób, aby nie można było odtworzyć ich treści.

Natomiast w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, sprawy ochrony tajemnicy służbowej zostały pominięte.

2. Istotne ustalenia kontroli

2.1. Działania Ministerstwa Edukacji Narodowej w przygotowaniu i organizacji egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych w 1997 r.

Działania Ministerstwa Edukacji Narodowej w tym względzie polegały na przekazaniu (w dniu 10 kwietnia 1997 r.) zainteresowanym kuratoriom oświaty autorskich testów badających kierunkowe uzdolnienia i predyspozycje kandydatów do dwujęzycznych liceów ogólnokształcących, których (z oddziałami klas wstępnych) jest w kraju tylko 26. Podkreślenia wymaga, że wszystkich szkół ponadpodstawowych jest w kraju 6525.

2.1.1. Z ustaleń kontroli NIK wynika, że Ministerstwo Edukacji Narodowej zaniechało wizytacji i doraźnych kontroli w zakresie przygotowania i organizacji egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych. Z regulaminu organizacyjnego MEN wynika, że zadania z tego zakresu przypisane są do dwóch departamentów: Kształcenia Ogólnego i Kształcenia Zawodowego, zatrudniających odpowiednio 22 i 23 wizytatorów i specjalistów. Wprawdzie z wyjaśnień dyrektorów ww. departamentów wniesionych do protokołu kontroli NIK w MEN wynika, że za 2 lata dotychczasowy egzamin wstępny organizowany w szkołach średnich, zostanie zastąpiony egzaminem końcowym w szkole podstawowej, jednak aktualnie sposób ten w formie eksperymentu funkcjonuje tylko w woj. wałbrzyskim.

2.1.2. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, nie uregulowano spraw poufności tematów egzaminacyjnych. Brak jest przepisu, że tematy egzaminacyjne objęte są zasadą ochrony tajemnicy służbowej jak

w zarządzeniu nr 29 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 listopada 1991 r. w sprawie zasad przeprowadzania egzaminów dojrzałości¹⁷.

2.2. Działania kuratorów i szkół w przygotowaniu i organizacji egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych

2.2.1. W ramach przygotowań kontrolowani kuratorzy ustalili tematy pisemnych egzaminów wstępnych do średnich szkół ogólnokształcących i zawodowych z języka polskiego i matematyki jak również zorganizowali punkty informacyjne o wolnych miejscach w szkołach ponadpodstawowych.

2.2.2. Kontrola wykazała jednak, że i kuratorzy i dyrektorzy szkół nie w pełni przestrzegali przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, bowiem egzaminy wstępne w 23% kontrolowanych szkół nie obejmowały egzaminów ustnych bądź sprawdzianów pisemnych z dodatkowych przedmiotów wybranych przez kandydatów. Pomimo to kandydaci, którzy nie zdawali tych egzaminów zostali przyjęci do klas pierwszych. Tak przeprowadzona rekrutacja uchybiała zasadzie legalności. Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej częścią składową egzaminu wstępnego do publicznych szkół ogólnokształcących i zawodowych jest egzamin ustny bądź sprawdzian (test) pisemny z dodatkowego przedmiotu wybranego przez kandydata (§ 16 ust. 1, pkt 2 lit. b), zaś o przyjęciu kandydata do klasy pierwszej decyduje m.in. pozytywny wynik egzaminu wstępnego (§ 8 ust. 1, pkt 1). Ponadto z postanowienia § 15 pkt 3 powyższego rozporządzenia wynika, że szkolna komisja rekrutacyjno-kwalifikacyjna winna zarządzić przeprowadzenie egzaminu z przedmiotu dodatkowego. W 13 kontrolowanych szkołach ww. komisje odstąpiły od tego egzaminu. Niektóre kuratoria np. w Krakowie i Nowym Sączu pozostawiały swobodę decyzji (co do przeprowadzenia egzaminu ustnego z przedmiotu wybranego przez kandydata) szkolnym komisjom rekrutacyjno-kwalifikacyjnym. Podkreślenia wymaga, że w sprawie interpretacji postanowienia punktu 3 § 15 oraz punktu 2, ust. 1 § 16 ww. rozporządzenia Ministerstwo Edukacji Narodowej w piśmie z dnia 15.03.1994 r. do wszystkich kuratoriów oświaty zajęło błędne stanowisko. Wg tego stanowiska egzamin ustny z dodatkowego

¹⁷ Dz. Urz. MEN Nr 7, poz. 35.

przedmiotu może lecz nie musi być organizowany. Ministerstwo uznało, że decyduje o tym szkolna komisja rekrutacyjno-kwalifikacyjna. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli postanowienie zawarte w § 15 punkt 3 omawianego rozporządzenia „Szkolna komisja rekrutacyjno-kwalifikacyjna zarządza przeprowadzenie egzaminu z przedmiotu dodatkowego, o którym mowa w § 16 ust. 1 punkt 2 lit. b) oznacza, iż komisja ma obowiązek zarządzić przeprowadzenie egzaminu z przedmiotu dodatkowego wybranego przez kandydata. Za takim rozumieniem tego postanowienia przemawia treść § 16 ust. 1 pkt 2 lit. b) tego rozporządzenia, gdyż „w przypadkach szczególnych, uzasadnionych względami organizacyjnymi komisja może zarządzić przeprowadzenie tego egzaminu w formie sprawdzianu (testu) pisemnego”. Użyte w tekstach normatywnych wypowiedzi opisowe zawierające wyrażenia czasownikowe zwykle w czasie teraźniejszym np. „sąd orzeka”, „minister ustala”, „komisja zarządza” oznaczają iż „sąd ma obowiązek orzec, minister ma obowiązek ustalić, komisja ma obowiązek zarządzić”. W teorii prawa tego rodzaju wypowiedzi opisowe zawarte w aktach normatywnych oznaczają zawsze nakaz określonego postępowania. Jeżeli Ministerstwo Edukacji Narodowej chce utrzymać stanowisko, żeby szkolna komisja rekrutacyjno-kwalifikacyjna decydowała o tym, czy ma być organizowany egzamin ustny z dodatkowego przedmiotu, to należy odpowiednio zmienić dotychczasowe zapisy w §§ 15 i 16.

2.2.3. W Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Przeworsku szkolna komisja rekrutacyjno-kwalifikacyjna zwolniła z egzaminu wstępnego laureatkę konkursu z plastyki na podstawie zaświadczenia, w którym nieprawidłowo określono uprawnienia laureatki. W zaświadczeniu stwierdzono, że stanowi ono podstawę prawną do zwolnienia z całości egzaminu wstępnego do szkół średnich. Zaświadczenie wydane zostało przez Kuratorium Oświaty w Przemyślu. Zgodnie z postanowieniem zarządzenia nr 28 Ministra Edukacji Narodowej z 14 września 1992 r. w sprawie organizacji konkursów i olimpiad przedmiotowych laureat zawodów ostatniego stopnia wojewódzkiego konkursu przedmiotowego z plastyki ma prawo przyjęcia bez egzaminu do szkoły zawodowej kształcącej w zawodzie artystycznym. Wymieniony Zespół Szkół w Przeworsku w takim zawodzie nie kształcił.

2.2.4. W jednym przypadku w Zespole Szkół Mechanicznych w Jarosławiu szkolna komisja rekrutacyjno-kwalifikacyjna źle obliczyła punkty za oceny na świadectwie ukończenia szkoły.

2.2.5. Kontrola wykazała pewne nieprawidłowości w zakresie powoływania szkolnych komisji rekrutacyjno-kwalifikacyjnych. W I Liceum Ogólnokształcącym w Kutnie dyrektor szkoły nie powołał na członków szkolnej komisji rekrutacyjno-kwalifikacyjnej wszystkich osób, którzy uczestniczyli w egzaminach wstępnych. W I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Łodzi oraz w Liceum Ogólnokształcącym w Brzozowie dyrektorzy szkół nie wyznaczyli przewodniczących szkolnych komisji rekrutacyjno-kwalifikacyjnych. W 2 szkołach dyrektorzy nie określili zadań członkom szkolnych komisji rekrutacyjno-kwalifikacyjnych; dotyczy to Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Ostrowie Wielkopolskim oraz Zespołu Szkół Zawodowych w Wieruszowie. Stanowi to uchybienie § 14 ww. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, wg którego dyrektor szkoły powołuje szkolną komisję rekrutacyjno-kwalifikacyjną, wyznacza jej przewodniczącego i określa zadania członków. W jednym przypadku rada pedagogiczna przejęła niektóre kompetencje szkolnej komisji rekrutacyjno-kwalifikacyjnej. Dotyczy to XXVI Liceum Ogólnokształcącego im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Łodzi. W Zespole Szkół Nr 1 w Sierpcu dyrektor szkoły powołał szkolną komisję rekrutacyjno-kwalifikacyjną z 4 dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu ustalonego przez Kuratora Oświaty w Płocku. Opisane wyżej uchybienia formalne nie miały ujemnego wpływu na przebieg egzaminów.

2.2.6. W statutach niektórych szkół, stwierdzono postanowienia o możliwości powoływania szkolnej komisji odwoławczej od decyzji szkolnej komisji rekrutacyjno-kwalifikacyjnej, co nie znajduje podstaw w postanowieniach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, ani w postanowieniach zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 czerwca 1992 r. w sprawie ramowego statutu szkół publicznych dla dzieci i młodzieży. Wyżej wymienione zapisy w statutach szkolnych skutkowały funkcjonowaniem nielegalnych komisji odwoławczych w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Długosza w Nowym Sączu i Zespole Szkół Ogólnokształcących w Nowym Sączu. W tej ostatniej szkole pozostawiono po 3 rezerwowe miejsca w każdej z 10 pierwszych klas na tzw. odwołania. Ponadto w Zespole Szkół Samochodowych imienia Stanisława Staszica w Kaliszu kontrola wykazała, że nie powołano Rady Szkoły, a sprawy

należące do kompetencji Rady wykonuje Rada Pedagogiczna co nie zostało ujęte w statucie, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 9 ust. 4 zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie ramowego statutu szkoły publicznej. Natomiast statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Łodzi nie zawierał postanowień określających organ prowadzący szkołę oraz zasady rekrutacji uczniów, co stanowi naruszenie art. 60 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, wg którego statut szkoły powinien m.in. zawierać: organ prowadzący szkołę oraz zasady rekrutacji uczniów.

W Zespole Szkół Ekonomiczno-Kupieckich im. Ludwika Krzywickiego w Płocku posługiwano się niezaktualizowanym statutem szkoły.

2.3. Przestrzeganie tajemnicy służbowej

Wyniki kontroli wykazały, że nie wszystkie kontrolowane szkoły i kuratoria oświaty przestrzegały postanowienia ustawy o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej, jak również zarządzenia nr 60/83 Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zasad i trybu postępowania z wiadomościami stanowiącymi tajemnicę państwową i służbową.

2.3.1. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, kuratorzy ustalili tematy pisemnych egzaminów wstępnych do średnich szkół ogólnokształcących i zawodowych i przekazali je w liczbie zgodnej z zapotrzebowaniem do odpowiednich szkół. Jedynie w Kuratorium w Łodzi brak ścisłej ewidencji wykonanych kopii tematów egzaminacyjnych doprowadził do ujawnienia dopiero w trakcie egzaminów braku (w przesłanych do XXXI Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi kopertach) 9 zestawów w jednej kopercie i nadwyżkę 1 zestawu egzaminacyjnego w innej kopercie.

2.3.2. W celu zachowania poufności dostęp do tematów na etapie opracowywania, powielania i przechowywania miało najwyżej kilka osób, jednak nie wszyscy kuratorzy upoważnili pisemnie te osoby do dostępu do wiadomości stanowiących tajemnicę służbową, a także nie żądali od tych osób pisemnych oświadczeń o zapoznaniu się z przepisami ustawy o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej oraz o odpowiedzialności karnej za ujawnienie

tajemnicy służbowej. Stanowi to naruszenie postanowienia § 2 i 3 zarządzenia nr 60/83 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 czerwca 1983 r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu postępowania z wiadomościami stanowiącymi tajemnicę państwową i służbową. Dotyczy to kuratoriów we Wrocławiu i Kaliszu.

Według § 2 ww. zarządzenia kierownik jednostki organizacyjnej upoważnia pisemnie pracownika do dostępu do wiadomości stanowiących tajemnicę służbową, a także obowiązany jest pobrać od pracownika, z którym rozwiązano stosunek zatrudnienia lub cofnięto mu upoważnienie do dostępu do wiadomości stanowiących tajemnicę służbową stosowne oświadczenie o zachowaniu tajemnicy.

Natomiast według § 3 ww. zarządzenia kierownik jednostki organizacyjnej lub osoba przez niego wyznaczona, zapoznaje pracownika upoważnionego do dostępu do wiadomości stanowiących tajemnicę państwową i służbową z przepisami prawnymi, o których mowa w art. 8 ustawy, a także o odpowiedzialności karnej za ujawnienie tajemnicy państwowej i służbowej, a pracownik, którego zapoznano z tymi przepisami składa odpowiednie oświadczenie.

Brak wyżej wymienionych upoważnień i oświadczeń miał miejsce w 14 z 62 kontrolowanych szkół.

2.3.3. Część kuratorów i dyrektorów szkół nie ustaliła wykazu rodzajów wiadomości stanowiących tajemnicę służbową; dotyczy to kuratorów w Kaliszu, Krośnie i Łomży oraz 16 kontrolowanych szkół. Stanowi to naruszenie art. 3 ust. 2 ustawy o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej, który brzmi:

„Kierownicy państwowych (...) jednostek organizacyjnych ustalają wykazy rodzajów wiadomości stanowiących tajemnicę służbową, występujących w zakresie działania tych jednostek”.

2.3.4. Nie wszystkie kontrolowane szkoły prowadziły „Dziennik korespondencji” przeznaczony do ewidencjonowania dokumentów stanowiących tajemnicę służbową, mimo że § 42 ust. 2 zarządzenia Nr 60/83 Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie szczegółowych zasad i sposobu postępowania z wiadomościami stanowiącymi tajemnicę państwową i służbową stanowi:

„Ewidencją dokumentów zawierających tajemnicę służbową prowadzi się w «Dzienniku korespondencji» przeznaczonym wyłącznie do tego rodzaju dokumentów”.

Dotyczyło to 10 na 62 kontrolowane szkoły.

2.4. Przechowywanie dokumentacji egzaminacyjnej

Dokumentacja egzaminacyjna przechowywana jest w archiwach szkolnych i sklasyfikowana zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt w kategorii B50, tzn. na 50 lat. Jednak w I Liceum Ogólnokształcącym im. A.Asnyka w Kaliszu nie zorganizowano archiwum szkolnego, a w Zespole Szkół Samochodowych im. Stanisława Staszica w Kaliszu było archiwum lecz mimo to dokumentacja była przechowywana w biurze kierownika gospodarczego. Było to niezgodne z decyzją nr 6/93 Kuratora Oświaty w Kaliszu z dnia 21 lipca 1993 r. i odpowiednią instrukcją w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych oraz trybu postępowania z dokumentacją w szkołach woj. kaliskiego. W Zespole Szkół Zawodowych w Wieruszowie w pomieszczeniu archiwum brak było sprzętu p.pożarowego, co było niezgodne z wymogami ww. instrukcji kuratorskiej.

W Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ostrowie Wielkopolskim dokumentacja egzaminacyjna, jak i inne szkolne materiały archiwalne zgromadzone w kancelarii i tworzonym archiwum szkolnym, nie posiadały spisów ani odpowiednich znaków spraw określonych przepisami §§ 15 i 16 zarządzenia Nr 27 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 listopada 1991 r. w sprawie ustalenia ramowego jednolitego rzeczowego wykazu akt dla urzędów terenowych organów rządowej administracji specjalnej do spraw oświaty.

III. OPIS POSTĘPOWANIA KONTROLNEGO I DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PO ZAKOŃCZENIU KONTROLI

Protokoły z wszystkich kontrolowanych jednostek (11 kuratoriów oświaty, 62 szkół średnich i Ministerstwa Edukacji Narodowej) zostały podpisane bez zastrzeżeń.

Na 74 kontrolowanych jednostek przeprowadzono 18 narad pokontrolnych.

Do wszystkich kontrolowanych jednostek Najwyższa Izba Kontroli skierowała wystąpienia pokontrolne wynikające z ustaleń zawartych w protokołach kontroli, a także uwagi i wnioski w sprawie usunięcia opisanych nieprawidłowości.

W wystąpieniach pokontrolnych do dyrektorów szkół i kuratorów NIK wnioskowała m. in. o:

- sporządzenie wykazów rodzajów wiadomości stanowiących tajemnicę służbową występujących w działaniu szkoły czy kuratorium stosownie do postanowień art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej,
- wystawianie upoważnień dla osób mających dostęp do tematów egzaminacyjnych i żądanie od nich złożenia pisemnych oświadczeń, że zapoznały się z treścią przepisów dotyczących tajemnicy służbowej, stosownie do § 2 ust. 1 i § 3 ust. 2 zarządzenia nr 60/83 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 czerwca 1983 r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu postępowania z wiadomościami stanowiącymi tajemnicę państwową i służbową,
- prowadzenie „Dziennika korespondencji” do ewidencji dokumentów zawierających wiadomości stanowiące tajemnicę służbową, stosownie do postanowień § 42 ust. 1 ww. zarządzenia,
- przeprowadzanie egzaminów wstępnych w pełnym zakresie, tj. również egzaminów z dodatkowych przedmiotów wybranych przez kandydatów,
- klasyfikowanie dokumentacji egzaminacyjnej zgodnie z zarządzeniem nr 27 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 listopada 1991 r. w sprawie ustalenia ramowego jednolitego rzeczowego wykazu akt dla urzędów terenowych organów rządowej administracji specjalnej do spraw oświaty i przechowywanie według wymogów odpowiednich instrukcji kancelaryjno-archiwalnych wydanych przez kuratorów,

W wystąpieniu pokontrolnym do Ministra Edukacji Narodowej wnioskowano o:

- uregulowanie zasady poufności tematów egzaminacyjnych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych.
- rozważenie możliwości przekazywania za pośrednictwem radia lub telewizji tematów pisemnych egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych.

Realizując wnioski pokontrolne Minister Edukacji Narodowej poinformował o:

- uwzględnieniu w planach sprawowania nadzoru pedagogicznego na rok 1998 przeprowadzenie wizytacji tematycznej w pięciu (sześciu) województwach,
- zamiarze określenia zasad poufności tematów egzaminu wstępnego do szkół ponadpodstawowych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 1992 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz.U. nr 42, poz. 186 z późn. zm.) - przez zmianę postanowień § 24 tegoż rozporządzenia,
- przyjęciu w projektowaniu przyszłych rozwiązań organizacji i przeprowadzenia egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych postulatu przekazywania za pośrednictwem radia lub telewizji tematów pisemnych egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych.

Do 4 wystąpień pokontrolnych zostały złożone zastrzeżenia. Wszystkie zastrzeżenia zostały po ich rozpatrzeniu oddalone jako niezasadne.

Dyrektor

Departamentu Kontroli Doraźnych

(Andrzej OLEJNIK)

Zatwierdzam:

PREZES

NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

(Janusz WOJCIECHOWSKI)

Warszawa, dnia 5 grudnia 1997 r.

WYKAZ KONTROLOWANYCH JEDNOSTEK

1. Zespół Szkół Samochodowych Nr 3	Warszawa
2. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3	Wrocław
3. Kuratorium Oświaty	Wrocław
4. II Liceum Ogólnokształcące	Łomża
5. Zespół Szkół Zawodowych	Zambrów
6. Zespół Szkół Ekonomicznych	Łomża
7. Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych	Grajewo
8. Kuratorium Oświaty	Łomża
9. Zespół Szkół Technicznych	Łomża
10. Kuratorium Oświaty	Nowy Sącz
11. I Liceum Ogólnokształcące	Nowy Sącz
12. Zespół Szkół Ogólnokształcących	Nowy Sącz
13. Liceum Ogólnokształcące	Rabka
14. Zespół Szkół Hotelarsko-Turystycznych	Zakopane
15. Kuratorium Oświaty	Łódź
16. XXVI Liceum Ogólnokształcące	Łódź
17. XXV Liceum Ogólnokształcące	Łódź
18. I Liceum Ogólnokształcące	Łódź
19. XII Liceum Ogólnokształcące	Łódź
20. XXXI Liceum Ogólnokształcące	Łódź
21. Kuratorium Oświaty	Ciechanów
22. Zespół Szkół Zawodowych nr 1	Ciechanów
23. Zespół Szkół Zawodowych	Pułtusk
24. Liceum Ogólnokształcące	Ciechanów
25. I Liceum Ogólnokształcące im . H.Sienkiewicza	Płońsk
26. Liceum Ogólnokształcące	Mława
27. Zespół Szkół Zawodowych Nr 1	Wieruszów

28. Zespół Szkół Samochodowych	Kalisz
29. Kuratorium Oświaty i Wychowania	Kalisz
30. Zespół Szkół Ogólnokształcących	Ostrów Wlkp.
31. Zespół Szkół Zawodowych Nr 1	Ostrzeszów
32. I Liceum Ogólnokształcące	Kalisz
33. II Liceum Ogólnokształcące	Mielec
34. Zespół Szkół Technicznych	Mielec
35. I Liceum Ogólnokształcące	Mielec
36. Liceum Ogólnokształcące	Jasło
37. II Liceum Ogólnokształcące	Jasło
38. Kuratorium Oświaty	Krosno
39. Zespół Szkół Ekonomicznych	Brzozów
40. Zespół Szkół Budowlanych	Brzozów
41. Liceum Ogólnokształcące	Brzozów
42. Zespół Szkół Ekonomicznych	Jarosław
43. Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych	Jarosław
44. Zespół Szkół Mechanicznych	Jarosław
45. Zespół Szkół Budowlanych	Krosno
46. Kuratorium Oświaty	Rzeszów
47. Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych	Przeworsk
48. Zespół Szkół Zawodowych	Przeworsk
49. Zespół Szkół Gosp.	Rzeszów
50. Zespół Szkół Mechanicznych	Rzeszów
51. Zespół Szkół Elektronicznych	Rzeszów
52. Zespół Szkół Ekonomicznych	Rzeszów
53. III Liceum Ogólnokształcące	Rzeszów
54. Zespół Szkół Mechanicznych	Łańcut
55. II Liceum Ogólnokształcące	Krosno
56. Kuratorium Oświaty i Wychowania	Przemyśl
57. Zespół Szkół Ogólnokształcących	Przemyśl
58. Zespół Szkół Ekonomicznych	Przemyśl

59. Zespół Szkół Mech. Roln.	Łańcut
60. Zespół Szkół Zawodowych	Łańcut
61. Liceum Ogólnokształcące im. Dąbrowskiego	Kutno
62. Liceum Ogólnokształcące im. Jagiełły	Płock
63. Zespół Szkół Nr 1	Sierpc
64. Zespół Szkół Zawodowych Nr 1	Płock
65. Liceum Ogólnokształcące im. Majora H.Sucharskiego	Sierpc
66. Kuratorium Oświaty i Wychowania	Płock
67. Zespół Szkół Nr 1	Kutno
68. Liceum Ogólnokształcące	Sulechów
69. IV Liceum Ogólnokształcące	Zielona Góra
70. Zespół Szkół Ekonomicznych	Zielona Góra
71. Zespół Szkół Ogólnokształcących	Nowa Sól
72. Zespół Szkół Ogólnokształcących	Wolsztyn
73. Kuratorium Oświaty	Zielona Góra
74. Ministerstwo Edukacji Narodowej	Warszawa